Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

У цей непростий для нашого народу час благаймо в Господа перемоги над підступами зовнішнього аґресора і миру для нашої землі.

Святослав ШЕВЧУК, глава УГКЦ

26 (494)
26 червня
2014 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ХТО ТВОРИТЬ КОРОЛЯ, або ЧИ ЗНОВУ «ЛЮБІ ДРУЗІ»?

Віддаючи на виборах свої голоси за Порошенка, як і у 2004-му – за Ющенка, ми вирішували радше інтуїтивно, аніж усвідомлено, вчитуючись у його програму, у його слоган «Жити по-новому». Свого часу, довірившись Ющенковому «Не словом, а ділом» ми якось і не помітили, як він дуже швидко обклався «любими друзями», які до того вірно служили Кучмі і Януковичу, як, зрештою, врятував від забуття і повернув на українську політичну сцену і самого Януковича з його Партією реґіонів, підписавши з ним Універсал, а потім призначивши його прем'єр-міністром.

І ось уже новий Президент робить нові призначення. Мене, зрештою не тільки мене, подивувало насамперед призначення глави Адміністрації Президента. Як повідомляє «Корреспондент.net», він – бізнес-партнер Порошенка, а ще – медіа-магнат № 1 – власник медіа-компанії UMH. Щоправда, нібито у 2013 р. він весь холдинг продав сумновідомому члену «Сім'ї» Сергію Курченку тепер оголошеному Генпрокуратурою у розшук.

Ну і що, скажете ви, бізнес-партнер – так бізнес-партнер. Так то так, але у недалекому минулому цей Борис Ложкін так постарався на ниві русифікації українських друкованих ЗМІ (й не лише друкованих) і виданні російських газет в Україні, що отримав за це Почесну Грамоту Ради Федерації Росії з рук спікера Ради Федерації РФ Валентини Матвієнко. Тієї, що ухвалювала закон, що дозволив введення російських військ в Україну і однієї з найближчих соратниць В. Путіна. Отож він – із когорти тих «награждьонних» за закон Ка-Ка. Служив одному пану. Тепер служитиме іншому. У мене запитання: як така людина зможе реалізувати українську політику? Сумно понад край. Як і сумно від тих переговорників, які вирішують долю українського народу.

Зрештою, сумно мені стало вже тоді, коли побачив телекартинку з самої інавґурації. Ба, знайомі всі обличчя – Ахметов, який мало не цілується з Луценком, Єфремов, Табачник та іже з ними. Але ж, подумалось, це все, так би мовити, дипломатичний протокол. Хоч щодо дипломатії, то знову ж наступаємо на ті самі граблі. Новий міністр МЗС Павло Клімкін – уродженець Росії, лише у 24 роки переїхав в Україну... Та ми ж уже мали росіян – двох міністрів оборони, глав Служби безпеки. Невже до розвалених ними армії та СБУ новий Президент вирішив долучити і МЗС?

Прикро, що, формуючи свою команду, Президент не бачить достойників з української еліти. Хоч, здавалося б, це ж повторення Януковича. А Майдан мав би від цього застерегти. А ще Порошенко мав би там був знайти тих, відданих українській справі людей, яких може залучити до нинішньої влади. Чи Майдан був для нього лише трибуною самовивищення?

Втім, Майдан продовжується і має щодня нагадувати новообраному очільникові держави і не лише йому, що його дамоклів меч висить над кожним, хто зламає присягу. А її таки намагаються зламати, усіляко уникаючи прийняття закону про люстрацію і її проведення в судах, прокуратурі, силових структурах, у владі, затягуючи рішення про дострокові перевибори парламенту. Зрештою невиконанням наказу Майдану про прозорість дій усіх гілок влади.

З історії, зрештою із казок, відомо, що короля творить свита, оточення. Хочеться, щоб у нашому випадку це не були «любі друзі» й не була нова «Сім'я», щоб якось не виявилось, що король – голий. Зрозуміло, у фігуральному розумінні. Ще одного розчарування нам би дуже не хотілося.

Богдан ВІВЧАР

ЖИТТЯ «ПРОСВІТИ»

У ЦЕ ТРИВОЖНЕ СЬОГОДЕННЯ

У Києві відбулася сесія Головної ради ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка. Її темою стали найактуальніші питання тривожного сьогодення. Сесію вступним словом відкрив голова Товариства Павло Мовчан. У ньому окреслив найважливіші проблеми, винесені на сесію. Серед багатьох промовців про життя просвітян краю говорив голова Івано-Франківського обласного об'єднання «Просвіти» Степан Волковецький.

– Ситуація в Україні критична, такої у нас ще не було. Це, очевидно, спосіб очищення і консолідації, становлення такої України, яка повинна бути. У кожній області формуються батальйони, призначення яких, зокрема, й у тому, щоб бути на сході, там, де гарячі точки, повідомив С. Волковецький.

Є серйозні проблеми щодо цих формувань. Ми порушили питання на сесії обласної ради й розглянули його. Справи невтішні: відсутність обмундирування для військових тощо. Ми поставили питання про перебування на посаді військового комісара, створили відповідну комісію, сподіваємося, ситуація зміниться. «Просвіта» – організація, яка має стосунок до всього, повинна займатися насамперед тим, що особливо важливе для української держави. Отож ми в «Просвіті» створили ініціативну групу, пізніше – оргкомітет із формування Народного ополчення Прикарпаття, я його очолив. Це має бути структура самооборони всіх населених пунктів. Ми поділили територію області на чотири округи з центрами в Івано-Франківську, Калуші, Коломиї й Надвірні. У кожному з округів призначено командирів полків, іде процес створення цих полків, формуватимемо дивізію. У кожному районі буде батальйон або курінь, у кожному населеному пункті – структура нижчого ранґу. Нині маємо цілковиту підтримку виконавчої влади.

Хочу звернути увагу, що у нас (і в усій Україні) з'явилася отаманщина, є люди, які з різних причин не хочуть підпорядковуватися державній владі. Якщо це не припинити, наслідки будуть трагічні. Цього допустити не можна. Ми діємо в системі самооборони області й підпорядковані Раді оборони області. У нашої територіальної самооборони головні функції: допомога органам правопорядку, охорона особливо важливих об'єктів та деякі інші спецзавдання. Так можна зробити по всій Україні. Це в руслі діяльності «Просвіти». До кожного підрозділу має бути прикріплений священик-капелан. Це також спосіб показати нашу згуртованість. А відтак – тиск на Уряд і владу задля спонукання їх до дій на благо України.

Сесія затвердила кілька ухвал.

ГОЛОВНЕ – СПІЛЬНІСТЬ ДІЙ

УХВАЛА

СЕСІЇ ГОЛОВНОЇ РАДИ ВУТ «ПРОСВІТА» імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

У зв'язку з військовими діями на сході України, де «Просвіта» стоїть на сторожі національної і територіальної цілісності України, просити органи державної влади надати допомогу просвітянам Донецького і Луганського обласних об'єднань щодо безпеки їхньої діяльності та повноформатного функціонування.

Підтримати досвід Івано-Франківського та Запорізького обласних об'єднань щодо формування батальйонів самооборони «Народного ополчення» як ефективного способу реґіональної оборони й поширити цей досвід у всі реґіони України.

У зв'язку зі зруйнуванням терористами офісу Харківського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка (вул. Римарська, 18а) звернутися до органів місцевої державної влади з проханням про надання фінансової допомоги на відновлення приміщення і надання приміщення для діяльності об'єднання на пільгових умовах.

Найактивніших просвітян відзначити державними нагородами.

Обласним об'єднанням посприяти у поповненні бібліотеки Харківського обласного об'єднання.

12 червня 2014 року, м. Київ

НАРОДНА СПРАВА

ЩОБ КУЛЯ НЕ ПРОБИЛА

70 бронежилетів 4-го класу (за твердженням фахівців, найвищого, який є в Україні) передали бійцям Івано-Франківського п'ятого батальйону територіальної оборони. 25 із них придбали волонтери громадської організації «Наше місто» за безпосередньої фінансової допомоги директора ВАТ «Івано-Франківськцемент» Миколи Круця. Водночас повідомляється, що 450 бронежилетів та 450 касок мають бути придбані за кошти, зібрані жителями Надвірнянщини.

В цій допомозі є вагома лепта працівників НГВУ «Надвірнанафтогаз» ПАТ «Укрнафта». Вони вже зібрали на потреби бійців 462 тис. грн. і закупили 115 розвантажувальних жилетів, три прилади нічного бачення. Придбали й тепловізор вартістю 55 тис. грн., а найближчим часом передадуть батальйонові ще два такі прилади, що дозволяють виявляти противника на відстані 1100 метрів й убезпечать наших військовиків від раптових нападів противника.

У майстернях підприємства в ці дні ремонтують автотехніку батальйону. Нові запчастини до неї знову ж таки купили за свої гроші нафтогазодобувники.

З'являються повідомлення, що деякі виробники бронежилетів, щоб заробити більше, випускають халтуру. Як на нас – це злочин. Та щоб убезпечитись від браку, потрібно, аби їхні бронежилети випробували безпосередньо на виробниках.

Теодор ДРОВНИЧ

ПРОТИ ОЛЖІ

ПІЗНАТИ ПРАВДУ

Глава УГКЦ Святослав Шевчук висловив стурбованість інсинуаціями «російської державної пропаґанди, яка створює образ України як ворога», і закликав православних росіян не вірити цій пропаґанді, а Москву – визнати гідність українського народу.

Перед тим відомий американський богослов і журналіст Джордж Вайгель, щотижневу рубрику якого «Інший погляд – погляд католика» публікують у 60 різних газетах, звернувся до патріарха Кіріла з відкритим листом. У ньому він виклав «повідомлення для Росії» блаженнішого Святослава: «УГКЦ не є ворогом РПЦ. Зі священного міста Києва, де були хрещені наші народи, ми передаємо вам послання миру. Не дозволяйте політикам спровокувати ненависть і кровопролиття серед нас». Оскільки повідомлення «не мало жодного ефекту», в американській манері, у відкритому листі ще раз нагадав головні думки блаженнішого. І наголосив: коментарі патріарха Кіріла з приводу подій, які відбуваються в Україні, «завдали нових ран Тілу Христовому та посилили напругу в світовій політиці».

Нагадаємо, що греко-католики і всі люди доброї волі другий тиждень безперервно моляться і постять за мир в Україні. «У цей непростий для нашого народу час благаймо в Господа перемоги над підступами зовнішнього аґресора і миру для нашої землі». Синод єпископів УГКЦ перед обличчям нових небезпек нагадав також народові України, що він повинен єднатися «у своїй готовності захищати Вітчизну, відстоювати її соборність та право кожного громадянина жити у вільній, демократичній та європейській державі».

На жаль, Європа лише тепер починає усвідомлювати, наскільки потужною і небезпечною є інформаційна кампанія Росії, й необхідність боротьби з брудною кремлівською пропаґандою.

А в неділю в багатьох країнах світу відбувся глобальний флеш-моб проти аґресії Кремля щодо України. Українці принесли до посольств та консульств Російської Федерації, а також до постійного представництва Росії в ООН у Нью-Йорку похоронні вінки, щоби вшанувати жертв путінської аґресії проти нашої держави. Акцію підтримали жителі Торонто, Ванкувера, Гааги, Вільнюса, Нью-Йорка, Варшави, Брюсселя, Валенсії та багатьох інших міст світу. Організатори акції також закликали уряди світових держав «негайно вжити санкції третього рівня; надати українській армії рятувальні засоби, включаючи медичні та засоби особистого захисту; припинити будь-яку співпрацю і бізнес, які сприяють російській експансії; скасувати візовий режим з Україною; розслідувати хижацьку поведінку «Газпрому», який порушує антимонопольне законодавство ЄС і правила СОТ; задіяти строгий контроль всіх коштів, що походять із Росії та Білорусі.

АНОНС

НА ПРОЩУ ДО МАРІЯМПОЛЯ

З благословення архієпископа і митрополита Івано-Франківського Володимира Війтишина **28–29 червня** відбудеться проща Івано-Франківської архієпархії до Маріямпільської чудотворної ікони Матері Божої. Розпочнеться проща Святою Літургією в храмі Різдва Христового в Галичі 28 червня о 10.00, звідки пішки прочани вирушать до Маріямполя, де буде продовжена вечірня молитовна програма. У неділю, 29 червня, о 10.00 розпочнеться архієрейська Свята Літургія. По Літургії з нагоди 20-ої річниці взаємних відвідин української та польської громад шанувальників Маріямпільської ікони Матері Божої відбудеться святкова академія, після якої на всіх прочан чекає спільний родинний обід.

ШАНОВНІ КРАЯНИ, І ДАЛІ БУДЬМО РАЗОМ!

Триває передплата на газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».

Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):

на місяць – 4,30 грн., на півроку – 25,80 грн., на рік – 51,60 грн.

НА ТОМУ СТОЮ

ДІЙТЕ НЕ СКАЛЬПЕЛЕМ, А МОЛОТКОМ

ІЗ ВІДКРИТОГО ЛИСТА ПРЕЗИДЕНТОВІ США

Достойний пане президенте:

Навіть найкращі наміри не завжди призводять до бажаних результатів. Так йде справа з санкціями, що ми вводили до цього часу, щоб зупинити російську аґресію в Україні. Вони не діють, бо вводяться проти окремих людей, які далеко причетні до аґресії. Основна ж слабкість найманого головоріза є позбавлення засобів для здійснення його аґресії. Таким чином, імперіалістична держава-ізгой Російська Федерація повинна бути об'єктом наших санкцій. Все інше буде помилкою і може призвести до катастрофи.

Незадовго до президентських виборів в Україні ви, пане президент, дали зрозуміти, що галузеві санкції будуть накладені, якщо Росія намагатиметься зірвати вибори. Насправді ваші спікери, згадуючи цілі російські сектори, такі як фінанси, оборону і технології, використовували скальпель, а не молоток, який гримнув би російську економіку загалом. Так, українські вибори відбулися з великим демократичним успіхом, незважаючи на спроби Росії вплинути на зворотнє.

Риторика Путіна не може вважатися надійною, і Росія не повинна бути винагороджена за свій провал. Наше небажання продовжувати санкції було сприйняте Росією як слабкість або відсутність рішучості. Майже відразу ж після виборів Росія принесла в Україну важку артилерію. Російські сепаратисти тепер не просто поставляються з російського боку зброєю, але танками й бронемашинами.

Пан президент, як і російські наймані бандити в Донецьку і Луганську, лідери в Москві, а особливо президент Путін, розуміють тільки тверду рішучість і реаґують тільки на страх і біль. Україна не просить нас боротися за неї на полі бою. Це просто прохання про допомогу у вигляді несмертельної військової допомоги й матеріальних санкцій, які будуть служити в якості стримувального фактора для російської аґресії.

Російська аґресія в Україні не проявилася масштабним вторгненням поки що. Проте ще залишається дуже реальна можливість. У цей момент буде занадто пізно для галузевих санкцій. Навіть якщо відкинути моральний чинник підтримки справедливого і демократичного починку, ми повинні пам'ятати про можливе пряме і масове вторгнення Росії в Україну, яке примусить наші власні воєнні сили привести в готовність, щоб стати на захист наших союзників по НАТО. Це як дати прорости глобальному конфлікту. Коли хороші люди не діють, погані стають сміливішими.

Приступіть до реальних дій не тільки заради українського народу, але заради наших союзників по НАТО і їхнє право жити в умовах свободи. Сьогоднішня українська проблема не є строго українською. Це глобальна проблема.

З повагою ***Аскольд С. ЛОЗИНСЬКИЙ,***
небайдужий україно-американець

ПАМ'ЯТЬ

УКЛІН ГЕРОЯМ КАРПАТСЬКОЇ СІЧІ

Минулої неділі на Яблуницькому перевалі, що на Яремчанщині, сотні прикарпатців – комбатантів УПА, представників громадських патріотичних організацій, гостей із Закарпаття вшановували героїв Карпатської Січі, які загинули тут влітку 1939 року після поразки Карпатської Січі. Тодішні окупанти української землі – мадяри і поляки у цьому місці на кордоні жорстоко й підло вбили десятки захисників Карпатської Січі.

Промовці на вічу – голова Братства ОУН–УПА Карпатського краю Степан Гах, комбатант УПА Мирослав Симчич та інші згадували той доленосний час боротьби за нашу державність і проводили паралель у сьогодення, на нинішній східний кордон України, де знову гинуть українці, захищаючи свій рідний край. Вони висловлювали впевненість, що ми таки переможемо.

Про подвиг і славу героїв співали хори комбатантів УПА із Коломийщини, Надвірнянщини, молодіжний ансамбль села Яблуниця. А над горами лунко гриміли громи і лунало: «Слава Україні! – Героям слава!»

Теодор ДРОВНИЧ

На світлині: Комбатанти УПА – учасники вшанування героїв Карпатської Січі

ВШАНУВАЛИ ГРОМА І СПАДКОЄМЦІВ

У травні минуло 60 років від дня, як під час штурму бункера під вершиною гори Березовачка в с. Зелена загинули полковник Грім – Микола Твердохліб із дружиною Ольгою. Торік громадськість Надвірнянщини здійснила ремонт підземної будівлі, а днями відбулася патріотична акція сходження до неї членів районного Братства ОУН–УПА, працівників райдержадміністрації, представників громади району, молоді цього села.

Отці Іван Ґедзик та Григорій Данчишин освятили встановлений тут хрест і відремонтований бункер, відслужили панахиду за полеглими героями України. Зокрема, й тими нашими краянами, котрі нині загинули в боротьбі за незалежність України, як і герої нації 60 років тому.

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

ТАРАС СЕНЮК – ГЕРОЙ УКРАЇНИ

Указом Президента України Петра Порошенка нашому землякові полковникові Тарасові Сенюку – командиру батальйону 95-ої житомирської аеромобільної бригади – присвоєно звання «Герой України» (посмертно).

Нагадаємо, що коломиянин Тарас Сенюк загинув 3 червня під час нападу терористів на колону сил АТО під Слов'янськом від руки снайпера. Героя поховали в рідній Коломиї на Алеї слави.

Також звання «Герой України» (посмертно) присвоєно генералові Сергієві Кульчицькому, котрий загинув разом із шістьма івано-франківськими беркутівцями у збитому під Слов'янськом гелікоптері.

Тим часом Прикарпаття має нові втрати. Серед семи військовослужбовців, які загинули в недавньому бою під Ямполем на Донеччині, є уродженець Коломиї. Це 27-річний старший лейтенант Степан Воробець, який був командиром розвідроти 24-ої окремої механізованої бриґади оперативного командування «Північ», що базувалася в Яворові Львівської області.

ПОСЛАННЯ

ПРИВІТ ІЗ КИЄВА

Кравчук, Кучма і Ющенко написали лист Путіну з закликом припинити аґресію.

«Ми підписали відкритий лист до президента Росії Володимира Путіна про те, що необхідно зупинити аґресію і що Україна готова до переговорів», – повідомив журналістам перший Президент України Леонід Кравчук.

За його словами, зараз важливо реалізувати розроблений мирний план Президента України Петра Порошенка для нормалізації ситуації в країні. «Ми просимо Путіна прислухатися, зупинитися і не втручатися в наші внутрішні справи», – цитує його слова Інтерфакс-Україна.

У свою чергу, Президент Кучма зазначив, що основним завданням трьох Президентів на сьогоднішній день є підтримка в цей складний час нинішнього Президента України. «Сьогодні, на мій погляд, стоїть головне питання перед Україною: бути, чи не бути», – заявив він.

За словами Кучми, всі чітко розуміють, що без втручання Путіна жодні мирні пропозиції української сторони не можуть бути реалізовані. У зв'язку з цим, зазначив він, три Президенти і вирішили звернутися до президента РФ.

Разом з тим, третій Президент Ющенко додав, що зараз йде «неоголошена війна проти України» і дуже важливо проявити солідарність з нинішнім Президентом у його зусиллях з відновлення миру в країні.

ВАРТО ЗНАТИ

ПОЛЬСЬКІ ВІЗИ – ПО-НОВОМУ

Із червня змінюється система реєстрації на подання документів до Візового центру Генконсульства Республіки Польща у Львові. Ті, хто хоче отримати тут візу, повинні будуть спершу оплатити в банку сервісний збір за послуги центру. Про це на прес-конференції повідомив Генеральний консул Польщі у Львові Ярослав Дрозд.

«Ми намагаємось розробити таку систему, щоб людина могла швидко та безпечно отримати візу. Здавалося б, що найбільш справедливим інструментом реєстрації буде Інтернет, але українські комп'ютерники дуже добре «працюють». За допомогою деяких комп'ютерних програм можна реєструвати багато людей, які ніколи не приходять у Візовий центр. А людина, яка насправді хоче отримати термін подання візової анкети, не дістає такої можливості», – наголосив Генконсул.

За словами Ярослава Дрозда, особи, які хочуть зареєструватись для подання документів на отримання візи у центрі вже на початок липня, повинні здійснити попередню оплату сервісного збору (залишається незмінним – **18,5** євро) за послуги центру. Для цього потрібно прийти у відділення «Ідея Банку» або «Кредобанку», мати із собою український та закордонний паспорти, а також надати номер мобільного телефону.

У банку заявник отримає підтвердження оплати, а також персональний код клієнта, який потрібно буде вказати під час реєстрації на сайті Візового центру або зателефонувавши на «гарячу лінію» колцентру. Можливість самої реєстрації з'являється у клієнта не раніше, ніж через 24 години після здійснення передоплати. Відтак людина отримає визначену дату і час подання документів до Візового центру.

Клієнт матиме можливість повернути передоплату в тому разі, якщо не зможе подати документи у визначений термін з поважної причини.

Передоплату можна здійснювати вже з червня. Перший термін подання документів за новою системою – 5–6 липня.

Н. К.

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Ангели-охоронці для вояків «східного фронту»

Діти Івано-Франківська виготовили сотні ангелів-охоронців для бійців батальйону розвідки, що перебуває під Луганськом. Ангелики у вигляді ляльок-мотанок у жовто-блакитних кольорах і листівки зі словами підтримки передали на схід. Ці невеличкі обереги можна покласти до кишені. Діти переконані, що, окрім матеріальної допомоги, воякам «східного фронту» сьогодні необхідна і така моральна підтримка.

Виробили окупанти

В Івано-Франківську вводять маркування товарів, виготовлених у Росії. Герб, прапор і напис «Зроблено в Російській Федерації» та штрих-код почали запроваджувати всі торгові заклади міста. Такий запит суспільства існує вже давно, тому міська влада зголосилася допомогти – виготовити наліпки з однаковим написом, котрий би інформував споживачів про російські товари й підтримав їхню готовність не купувати товари окупантів.

Компартію – з реєстрації!

Служба безпеки України передала матеріали з розслідування діяльності Компартії України до Міністерства юстиції. Як повідомив чільник СБУ Валентин Наливайченко, КПУ необхідно зняти з реєстрації, а матеріали про незаконну діяльність цієї структури передати до суду. Нагадаємо, що у Верховній Раді комуністів звинуватили в нагнітанні ситуації на сході України й вимагали притягти до кримінальної відповідальності тих партійних функціонерів, котрі вербують найманців, постачають їм зброю і відкрито зазіхають на територіальну цілісність держави. А їх там чимало.

ЄС готовий до угоди

Європейська Рада завершила технічну підготовку до підписання угоди про асоціацію між ЄС та Україною. Про це повідомили в прес-службі представництва ЄС в Україні.

З червня Рада ухвалила рішення, які надають ЄС право підписати ті частини угоди, які ще не підписані. Також погоджено тимчасове застосування певних частин угоди, які почнуть діяти навіть до того, як всі 28 держав-членів ЄС ратифікують документ. Йдеться, зокрема, про зону вільної торгівлі. Очікується, що вона почне діяти з цієї осені після ратифікації українським парламентом. Текст угоди буде підписаний під час саміту ЄС 27 червня.

Якщо виникне загроза

В управлінні СБУ в області відбулося засідання Реґіональної координаційної групи антитерористичного центру СБУ, на яку покладено організацію взаємодії силових структур, органів державної влади, місцевого самоврядування та населення області в разі терористичної загрози.

Як повідомила прес-служба УСБУ в області, на засіданні, в якому взяли участь керівники облдержадміністрації, міліції, управління ДСНС, обласного військкомату, частини Національної гвардії, управління Держспецзв'язку, було проаналізовано рівень терористичної загрози в реґіоні. Визначено наявні сили та засоби, вироблено заходи щодо їхньої готовності до запобігання, вчасного реаґування і припинення терактів та мінімізації їхніх наслідків. Із головою облдержадміністрації Андрієм Троценком досягнуті домовленості про вжиття додаткових заходів з підвищення поінформованості населення, керівників організацій та установ про порядок дій у разі виникнення терористичної загрози.

ДО УВАГИ

ТВОРІМО ДОБРО РАЗОМ. ДОЛУЧАЙТЕСЯ!

«Благодійний фонд оборони Прикарпаття» Координаційного центру швидкого реаґування в Івано-Франківській області: ЄДРПОУ – 39253430, Івано-Франківська філія ПАТ КБ «Приватбанк», МФО 336677, № 26000052511991, валюта UAH (українська гривня), № 26006052511360, валюта CAD (канадський долар), № 26000052511838, валюта EUR (євро), № 26004052512576, валюта PLZ (польський злотий), № 26007052512528, валюта USD (долар США). Картка «Приватбанку» № 5169 3305 0029 1296.

НАРОД І АРМІЯ

ЛЕПТА КОЖНОГО ЦІННА

Тлумацьке районне об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка та відділ освіти Тлумацької райдержадміністрації висловлюють щиру подяку просвітянам і працівникам закладів освіти району за матеріальну підтримку Збройних сил України. Загалом освітяни зібрали кошти в сумі 104 084 грн. Частину з них перерахували на рахунок Міністерства оборони України (рахунок № 31254307218611) на матеріально-технічне забезпечення Збройних сил України. Зокрема, на ці потреби зібрали кошти такі первинні осередки та педагогічні колективи:

Обертинська ЗОШ – 5380 грн.;
Бортниківський НВК – 3634 грн.;
Гостівська ЗОШ I–III ст. – 2630 грн.;
Гончарівський НВК – 1575 грн.;
Остринська ЗОШ I–II ст. – 2319 грн.;
Палагицький НВК – 2800 грн.;
Хотимирський НВК – 2250 грн.;
Гарасимів, ДНЗ «Росинка» – 700 грн.;
Гостів, ДНЗ «Ромашка» – 790 грн.;
Обертинський БДЮТ – 1000 грн.

Решта коштів були зібрані на підтримку 79-ої аеромобільної бриґади, яка базується у Миколаєві та передані районній раді, представники якої відвідали вищезгадану частину 25 березня ц. р. Кошти зібрали такі педагогічні колективи та просвітяни:

Тлумацька гімназія – 2660 грн.;
Тлумацька ЗОШ I–III ст. – 6290 грн.;
Гарасимівська ЗОШ I–III ст. – 2000 грн.;
Грушківський НВК – 2795 грн.;
Делівська ЗОШ I–III ст. – 5230 грн.;
Королівська ЗОШ I–III ст. – 2175 грн.;
Кутищенська ЗОШ I–III ст. – 2000 грн.;
Нижнівська ЗОШ I–III ст. – 3660 грн.;
Олешанська ЗОШ I–III ст. – 3201 грн.;
Петрівська ЗОШ I–III ст. – 4010 грн.;
Петрилівський НВК – 1400 грн.;
Братишівський НВК – 1830 грн.;
Будзинська ЗОШ I–II ст. – 2050 грн.;
Вікнянський НВК – 1000 грн.;
Гавриляцька ЗОШ I–II ст. – 870 грн.;
Гринівецька ЗОШ I–II ст. – 1895 грн.;
Долинський НВК – 1840 грн.;
Живачівський НВК – 2675 грн.;
Жуківська ЗОШ I–II ст. – 2200 грн.;
Ісаківський НВК – 2860 грн.;
Колінцівський НВК – 1110 грн.;
Надорожнянський НВК – 1955 грн.;
Озерянський НВК – 920 грн.;
Олешівський НВК – 2190 грн.;
Підвербцівський НВК – 2730 грн.;
Прибилівський НВК – 1925 грн.;
Пужниківський НВК – 1010 грн.;
Яківська ЗОШ I–II ст. – 2200 грн.;
Тлумач, ДНЗ «Сонечко» – 3100 грн.;
Тлумач, ДНЗ «Дюймовочка» – 555 грн.;
Обертин, ДНЗ «Дзвіночок» – 1630 грн.;
Делева, ДНЗ «Веселка» – 900 грн.;
Петрів, ДНЗ «Сонечко» – 510 грн.;
Олеша, ДНЗ «Ромашка» – 1050 грн.;
Жуків, ДНЗ «Дзвіночок» – 740 грн.;
Тлумацький БДЮТ – 950 грн.;
Тлумацька ДЮСШ – 1540 грн.;
Відділ освіти – 3350 грн.

Подали
Галина ДЗЬОБА,
голова Тлумацької «Просвіти»,
Володимир ПЕНИК, *заступник начальника райвідділу освіти*

МАЙСТЕР-КЛАСИ

БІБЛІОТЕЧНИЙ ДРАЙВ

Літо – найулюбленіша та найбільш очікувана пора для всіх. Бібліотечні працівники Івано-Франківської обласної бібліотеки для юнацтва пропонують не чекати дива, а створити його власноруч. Адже для цього потрібно лише бажання, фантазія та гарний настрій.

У рамках реалізації проекту «Літній читальний зал» за участі пришкільних таборів відбувся цикл майстер-класів «Бібліотечний драйв», на яких учні навчилися створювати цікаві та оригінальні речі власними руками.

Так, 6 червня учні молодших класів спеціалізованої школи № 5 із захопленням вчилися виготовляти барвисті книжкові закладки у вигляді веселих звірят і фігурок під керівництвом бібліотекаря читальної зали Людмили Ковальчук. Адже закладка як елемент книги використовується з давніх-давен, разом із книгою пройшла довгий шлях удосконалення, змінюючи форму, матеріали і вигляд. Учні дізналися, як бережно ставитись до книжки, використовуючи закладки, та цікаво провели час в бібліотеці.

А через кілька днів уже учні 6-Б класу СШ № 5 взяли участь у майстер-класі з розфарбовування річкового каміння. Вони із задоволенням вигадували власні образи для малювання на камінцях, виконані різною технікою та в різноманітних стилях, відкриваючи яскравий світ фарб. Треба лише побачити приховані можливості природного матеріалу, надати потрібної форми, трохи підкоректувати колір і вже готовий шедевр прикрасить вашу оселю.

11 червня бібліограф інформаційно-бібліографічного відділу Валентина Мельник показала, як декупаж здатний подарувати нове життя різним предметам – пляшкам, дерев'яним дощечкам, і внесе цікаві штрихи в інтер'єр вашого будинку, додаючи йому оригінальності й вишуканості. Учні 8 класу обласного ліцею-інтернату для обдарованих дітей з сільської місцевості мали змогу власноруч виготовити декупажне диво на пляшці.

Наступного дня учні СШ № 3 створювали сімейні веселі календарики під керівництвом журналістки ОТБ «Галичина» Галини Філіпової. На яких вони можуть занотувати різноманітні важливі події з їхнього життя. Прості, веселі, барвисті – календарики стануть окрасою в їхній родині.

Сприяючи творчості читачів, бібліотека як центр інтелектуального дозвілля юнаків і дівчат, місце, де розкриваються таланти, спонукає молодь до участі в різних творчих акціях, адже без творчої діяльності не можливий гармонійний розвиток і формування особистості.

Н. К.

ТАЛАНТИ ТВОЇ, УКРАЇНО

ОБДАРОВАНІ УЧНІ: ПЕРЛИНКИ УСПІХУ

У програмі розвитку освіти Івано-Франківщини на 2010–2015 роки однією зі складових є підпрограма «Обдаровані діти».

За результатами її виконання професійно-технічними навчальними закладами області у 2013–2014 н. р. більше двохсот учнів перемогли у змаганнях, а саме: в учнівських олімпіадах із загальноосвітніх і спеціальних дисциплін, у конкурсах технічної творчості, професійної майстерності, в оглядах художньої самодіяльності, у спортивних змаганнях та ін. Найбільше переможців і призерів дали навчальні заклади – Брошнівський ПЛПЛ (В. Ф. Іванів) – 42 ос., ВПУ СОТ (В. Д. Гнип) – 32 ос., ПБЛ (О. І. Гузар) – 24 ос., Кутський ПЛ № 36 (Н. Г. Кравчук) – 21 ос., ПЛАТіБ (Д. С. Семчук) – 19 ос., ВПУ № 21 (В. В. Микитюк) – 18 ос.

Близько 40 відсотків учнів змагалися в конкурсах, присвячених 200-річчю Тараса Шевченка. Зокрема, Сергій Майдан (ВПУ № 13) і Тетяна Щебельська (ВХПУ № 3) зайняли друге місце у фінальному етапі IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка. Ці учні та викладачі, які їх підготували, – В. І. Шутка і В. В. Гресько були відзначені на обласному святі-зустрічі обдарованих дітей «Ми – надія твоя, Україно!» На цьому ж торжестві також нагороджені Руслан Присяжнюк, учень Отинійського ПЛЕТ (І місце на Всеукраїнському конкурсі читців, присвяченому 200-річчю Кобзаря) і П. І. Тацюк, заступник директора з виховної роботи, керівник гуртка «Малі форми художньої самодіяльності»; Андрій Доцяк, учень ВПУ № 13 (друге місце на третьому етапі Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності з професії «Слюсар з ремонту автомобілів») і майстер виробничого навчання Р. Й. Бойко; Олег Перегінець, учень ППЛ (дипломант Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності з професії «Слюсар з ремонту рухомого складу») і майстер виробничого навчання В. В. Гриньків.

Навчально-методичний кабінет професійно-технічної орієнтації разом із методичними службами професійно-технічних навчальних закладів працює над вдосконаленням системи роботи з організації пошуку, розвитку й підтримки обдарованих учнів.

Ярослава СКИБА, *методист, член Правління ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка*

ЛІТО ТЕАТРАЛЬНЕ

ЗУСТРІЧ ІЗ ШЕВЧЕНКОВОЮ «КАТЕРИНОЮ»

Дирекція та профком Орелецької ЗОШ I–II ступенів нещодавно організували змістовний відпочинок для вчителів та всіх працівників школи. До 200-річчя Тараса Шевченка у Івано-Франківську на гастролях перебував Львівський академічний обласний музично-драматичний театр імені Юрія Дрогобича з музичною драмою «Катерина» Миколи Аркаса, написаною за мотивами однойменної поеми Тараса Шевченка. М. Аркас був першим композитором, який втілив образи творів Т. Шевченка на оперній сцені й вивів як центральний персонаж опери глибоко хвилюючий, чистий і благородний дівочий образ. І освітяни завітали на виставу.

Трупа дрогобицького театру здійснила постановку «Катерини» у роки німецької окупації (1943). Вдруге театр здійснив постановку «Катерина» за п'єсою В. Лемеля 1968 року. Готуючись до відзначення 200-літнього ювілею, колектив театру звернувся втретє до Шевченкової «Катерини», взявши за основу драматичний і музичний матеріал Миколи Аркаса, відомого не тільки як композитора, а й історика. Його перу належить підручник «Історія України».

Цей спектакль відзначається народністю музики, яскравим мелодизмом, глибокою задушевністю.

Головні ролі виконували (батько, мати, Катерина) народний артист України Адам Цибульський, заслужена артистка України Ганна Нечай та артистка Наталія Бориславська.

Щиру подяку за чудову зустріч із Кобзарем висловлюємо голові райкому профспілки освітян Марії Слободян, директорові школи Мирославу Харуку та голові профспілки школи Володимиру Пашковському.

Галина ГАВДУНИК,
педагог-організатор школи, Снятинський р-н

ЗНАЙ НАШИХ!

НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Нещодавно журі й голосування обрали переможців Інтернет-конкурсу Міжнародного фестивалю дитячої скрипкової музики «Чарівні смички» (організатори – Наталія Коптєнкова і Катерина Завалко). Нам приємно, що другу премію одержала учениця другої музичної школи Діаночка Цимбрикевич (вчитель – Лідія Хомин). До своєї перемоги випускниця четвертого класу ДМШ і ЗОШ № 22 йшла впевнено, перемагаючи на міських та обласних конкурсах, виступаючи як солістка з академічним камерним оркестром обласної філармонії «Harmonia Nobile» (керівник – Олег Герета, концертмейстер – Наталія Мандрика) та струнним ансамблем «Квадро корде» (керівник – Анжела Приходько), вуличних концертах і святкових концертах міста й області.

Любов до музики, прищеплена в родині, наполеглива праця під керівництвом мами – відомої піаністки, концертмейстера Ольги Павлюк, педагогів музичної школи дали розвиток юному таланту. Завдяки підтримці родини й доброзичливців Україна може гордитися своїм молодим поколінням, яке гармонійно розвинене, талановите, працьовите, з натхненням пропагує світову й українську музику.

Успіхів, тобі, Діаночко! Подяка всім, хто сприяє розвитку юних талантів.

Христина ХУДИК

ЛІТО ДЛЯ ЗРОСТАННЯ

Літо не тільки час відпочинку для школярів, а для творчих і талановитих – це ще можливість активно брати участь у різноманітних конкурсах, фестивалях, концертах, вікторинах, багато читати, щоб впевненіше почуватися на сцені, пізнавати себе й порівнювати з іншими, працювати над удосконаленням майстерності, збагачувати свій репертуар, слухати і грати добру музику.

Саме так робить Марічка Макогон, яка закінчила четвертий клас Старолисецької школи на відмінно, часто виступала на концертах як вокалістка і як майстер художнього читання. І зараз на канікулах із радістю виступає в концертах на майданчиках підліткових клубів за місцем проживання, сільських святах і сценах обласного центру. Це літо для неї успішне, адже стала призеркою XV Всеукраїнського пісенного конкурсу «Карпатські соловейки», «Міні-міс Прикарпаття», «Маленька красуня підліткових клубів», підготувала свого братика Миколку до конкурсу «Містер підліткових клубів». Це все її кроки до зростання, розвитку таланту.

Треба зазначити розуміння батьками того, що талант, даний Богом, треба підтримувати й допомагати дитині реалізуватися. Виховання дітей – дуже важлива професія, бо вона створює майбутнє. А батьки і родина Марічки дають дітям гармонійне виховання, щоб у суспільстві вони зайняли гідне місце.

Любов ЗОРІНА

І ЗНОВУ – ЧЕМПІОН СТОЛИЦІ

22 червня у столиці відбувся відкритий чемпіонат Києва з легкої атлетики серед ветеранів (осіб старших 30 років). У змаганнях взяли участь спортсмени з Києва та багатьох регіонів України. Просвітянин з Івано-Франківська Василь Кричун став шестикратним чемпіоном Києва в бігу на 500 м та в спортивній ходьбі на 5 км, а також був другим з бігу на 100 м.

Н. К.

ВІД СЕРЦЯ – ДО СЕРЦЯ

СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ

Свій поважний ювілей відзначив голова Правління Калуської міськрайонної організації товариства «Просвіта» Ігор Васильович Котик. Освітянин за фахом, просвітянин за духом, патріот-добротворець за покликом душі. Багато добрих, щирих слів ще й донині лунає на його адресу, позаяк віддає себе сповна праці задля добра і розквіту рідної України. Знають його калушани і з численних публікацій у місцевій пресі на злободенні й історичні теми за скромним підписом «І. Котик, просвітянин». Із вдячністю згадують колишні учні шкіл у Новиці, Яворівці, Копанках, мешканці заводських гуртожитків свого вчителя і вихователя.

Його дитинство пройшло у бойківському краї, посеред гір і вічно зелених смерек, посеред чистих джерел, які інколи разом з однолітками рятував від замулення. У краї, багатому на цілюще повітря і бідному на роботу, яка би давала життя, бо чи не єдиним джерелом заробітку селян був ліс, його безцінні дари. Певно, знаковим є те, що саме звідси, з сусіднього Небилова, звідки його мати, потяглися на заробітки в далекі світи, аж за океан, Іван Пилипів та Василь Ілиняк і увійшли в історію як першопрохідці еміґрації. І саме на заробітках у далекому Криму, ще школярем заробив свої перші гроші малий Ігор, на канікулах підробляв у місцевому лісництві. Над його родиною, як і більшістю галицьких родин, проїхала катком система. Сестру запроторили до Караґанди, а брат опинився аж за океаном, вітання нині засилають рідні з різних міст України.

А тим часом Ігор закінчив Перегінську середню школу, вступив до Коломийського педучилища. Першу вчительську працю дістав далеко в горах на Верховинщині, паралельно вчився спершу в Ужгородському, а потім – Чернівецькому університетах. Вже вчителем української мови й літератури продовжив працю у Богородчанському районі, де був головою ради молодих учителів.

Пригадую його перший урок у нашому десятому класі. Це був кінець 60-их років минулого століття, вже призабулася його тема, а от запропоноване домашнє завдання пам'ятаю донині. Він тоді на завершення уроку пригадав декілька народних приказок, серед яких і ту, яку часто говорила йому мати: «Зробив добро – не кайся, а зробив зло – на зло і сподівайся». І попросив нас записувати від батьків, сусідів почуті прислів'я, приказки, які сподобалися. Далі були творчі конкурси, вікторини, словесні мандрівки містами й селами України, де перебували видатні наші майстри красного письменства, захоплюючі мандрівки у таїну рідного слова, нашої бойківської говірки.

Саме завдяки Ігореві Котику мала нагоду зустрічатися зі світочами української літератури Андрієм Головком, Олесем Гончаром і незабутнім Володимиром Івасюком у Русові на відзначенні 100-річчя Василя Стефаника.

Вчитель І. Котик пішов до правління колгоспу і як допомогу для школярів у збиранні урожаю випрошував машини для поїздок Франковими й Шевченківськими місцями, до музеїв Києва, Львова, Івано-Франківська. При цьому не втомлювався наголошувати на значимості у нашому житті місця, де народилися, на красі й неповторності рідного краю, його традицій, солов'їної нашої мови.

Незчувся, як насілися літа. Сповнений енергії і бажання бути потрібним, взявся за організацію осередків ТУМу, збирання літератури до їхніх бібліотек. Сам почав писати. Побачили світ його історичний екскурс рідним селом «Слобода під Чорним лісом», антологія «Краса і мудрість України і світу», численні публікації на педагогічні теми у профільних виданнях. І постійна активна робота у «Просвіті». У 2012 просвітяни Калущини обрали І. Котика заступником голови Правління міськрайонної організації, нині він – його голова. Тож щиросердечно вітаю Вас із ювілеєм, дорогий учителю!

Віра ПЕРЕГІНЯК

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Івано-Франківські обласне і міське об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка щиросердечно вітають заступника голови міського об'єднання товариства «Просвіта», відомого громадсько-культурного діяча, почесного члена «Просвіти», нагородженого медаллю ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка «Будівничий України»,

Василя Дмитровича РОМАНКА
з 85-річчям.

Василь Дмитрович після школи навчався у кравецькій школі побуткомбінату і працював кравцем, служив у армії. По ній – знову наука у Снятинському сільськогосподарському технікумі та інженерному факультеті Львівського сільськогосподарського інституту. З 1958 р. працював викладачем спеціальних дисциплін у Городенківському училищі механізації сільського господарства, згодом – старшим інженером Городенківської ремонтно-технічної станції, керуючим Тлумацького райоб'єднання «Сільгосптехніка». Згодом – у керівництві Івано-Франківського об'єднання «Сільгосптехніка», а далі – директором Інституту «Аґропроект».

Маючи в серці любов до рідного, українського, у 1989 р. став одним із перших відновлювачів товариства «Просвіта». Активний організатор створення осередків Товариства української мови ім. Т. Шевченка у багатьох колективах міста. У 1992 році був серед перших, хто створював міське об'єднання «Просвіти». Провів велику роботу зі створення Клубу української інтеліґенції імені Богдана Лепкого.

Шановний пане Василю!

Знаємо і високо цінуємо Вашу самовідданість і просвітянську працю на благо України. За неї Вам щиро дякуємо. Творчої наснаги на ниві духовного відродження історичної пам'яті й нашої національної культури!

Міцного здоров'я і многих благословенних літ! З роси і води!

З повагою голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Василь БОЙКО

***

Вельмишановна Надіє БОЙКО!

Івано-Франківське міське об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиросердечно вітає Вас – славну просвітянку, берегиню українського роду, яка все своє і своєї родини життя присвячує боротьбі за розбудову України, – з днем народження!

Своєю багаторічною плідною працею на культурно-просвітницькій ниві, діяльною участю у товаристві ім. Т. Шевченка «Просвіта», людською щедрістю Ви зробили й робите вагомий внесок у процеси духовного відродження України.

Щиро бажаємо Вам міцного здоров'я, творчої наснаги, доброї долі, щастя родинного, успіхів на просвітянській ниві та многих благословенних літ!

З повагою заступник голови товариства Василь РОМАНКО, відповідальний секретар Наталія СИНИЦЯ

КНИГИ КРАЯН

ЧУТИ ХВИЛІ НАЙТОНШИЙ ЗВУК

Василь Клічак із села Рудники Снятинського району знаний не лише як директор видавничого центру «Просвіта» в Києві, редактор і упорядник багатьох книжок, але й як поет, лауреат кількох премій. У його доробку збірки віршів «Дощовий годинник» («Молодь», 1989), «Пелена» («Просвіта», 2003). А ось вийшла нова книжка «Коло» (2014), яку гортаю, пізнаючи колообіг і взаємодію поетичних образів. З окремими віршами він ознайомив шанувальників красного слова на фестивалі пам'яті поета Тараса Мельничука в Коломиї.

У названих збірках, між якими велика часова віддаль, Василь Клічак все ж залишається ліриком, а не пасивним спостерігачем дійсності. Його болять розпач ближнього, гірка сльоза, потьмарення, спустошення, людські гріхи. Та він бачить і сонячний бік життя, отой «дощовий годинник», завдяки якому в коловороті похмурість змінюється на погідність, людина не втрачає віри й надії в добро, не розучується висловлювати свої почуття і думки рідною мовою, бути співчутливим, подавати руку допомоги, не просто жити, а творити нове життя, зберігати гармонію матеріального і духовного.

Якщо в «Пелені» переважають поезії у прозі, то «Коло» вражає наповненням інтимного звучання, римуванням, що підсилює задушевну сповідь. Це в позитивному розумінні ліричний щоденник схвильованої, не байдужої, довірливої душі, яка вміє бачити, чути, відчувати і не втрачати здивованості в багатогранному світі пристрастей і краси:

Поклади мені слово на душу –
Хай розтане і зцілить її.
Я зізнатися в цьому мушу,
Бо такі нуртування мої.
Певно, дивні тобі, це правда,
Що ж поробиш, я є такий.
Має бути усе в нас славно,
Хоч не буде наш шлях легкий.
Розуміти тебе з півслова,
Чути хвилі найтонший звук,
Заряджатися твоїм словом,
Як теплом лебединих рук –
Це підживлює, це підносить.
І його не буває досить...

Ліричний герой відкривається. І ця щирість сьогодні – на вагу золота, коли «тобі влаштовують театр. Засовують в кишеню гроші», «вирує знову наш Майдан», «дуже налякались олігархи», «клопотів багато, наче бліх», «кожен день наштовхує на роздуми». Поет розповідає: «рік тому Господа просив, щоб повернувсь мені мотив поезії, і щоби ритми я відчував, як звук молитви». «Я тиждень тому побував у рідній хаті і зазнав іще не пізнаних емоцій. Таких не зазнавав ще досі. А поміж них є основна, і я зазнав її сповна».

Автор, тримаючи руку на пульсі часу, звертає увагу на потребу затишку, присутність домашнього комфорту, без чого не буває відрадного спокою, умиротворення, благоговіння, щастя. Він загострює думку на родинних почуттях, їхньому значенні для рівноваги душі:

А під ранок наснилась мама...
Я приїхав – її нема.
І здалося, що у сестрички
Гостювала тоді вона.
І чому ж ти мене не кличеш,
Хай маленька, та все ж рідня?
І чому ж бо, як я приїхав,
У домівці вона твоїй?
І немає. Немає втіхи.
Мало. Мало було і їй.
Рідна матінко, мало. Мало
Вам від мене було тепла,
І, напевно, тому не розтала
Та крижинка, що в душу вросла...

Образне мислення Василя Клічака самобутнє. Від першої збірки до третьої поет продовжує дослідження світу крізь метафору. Він залишається природним, відображаючи стан речей, зупиняє погляд на втаємничених рухах природи: «Удосвіта іду. Мені назустріч летять листочки, створюючи шум. Ув осені є особливий настрій. Пронизує листки ласкавий струм». Мовби і відкриття нема, а ефект слів створює гаму осіннього настрою, коли думки летять врочисто, мов листки... Виток один замінюється іншим.

Так само ліричний герой намагається пізнати того, хто йому дарує світанкове почуття, заряджає світлою енергією натхнення. Він запитує: «У чому твоя таємниця?» Радіє, переконуючись, що «з Тобою схожі ми в одному – немає в наших душах пазурів» Помічає: «А бути Музою непросто. Це теж робота. Ще й яка! Весь час навідуватись в гості до кожного його рядка».

Отож поетичний потенціал Василя Клічака не уповільнюється, а зростає. Судячи з вказаних дат, в збірку «Коло» увійшов вісімдесят один вірш, написаний в 2013 році. В цьому відчувається несподіваний творчий парадокс. Виною було одухотворення, яке викликає хвилі поезії:

Сум'яття охопили душу,
Їх відганяю знов і знов.
Яким би не було грядуще –
Перемагає все Любов...

Василь РЯБИЙ, *член НСПУ*

ПОРИ РОКУ: ЛИПЕНЬ

ПОЛОВІЮТЬ ЖИТА І ДУША РОЗКВІТА

У морі зелені та яскравих квітів по тінистих лісах, гаях, світлих луках і схилах бродить липень. Цей найспекотніший у наших краях місяць часто називають маківкою літа. Доцвітає красуня липа серцелиста – отже, настала друга половина літа. Липень славиться першими плодами копіткої праці хліборобів, городників, садівників. У спекотний полудень літо ніби притомлюється й відпочиває. Луки в цей час починають п'янити якимсь своєрідним букетом ароматів свіжоскошеного сіна. Владно в свої права вступає пора збору лісових ягід і літніх грибів. Відкриваються багатющі комори дарів природи. У липні ще плодоносить всюдисуща суниця. Її ягоди – запашні, напоєні й прогріті золотим сонячним промінням, смачні й цілющі, корисні та дієтичні.

Щойно викине рожеві «свічки» іван-чай, сміло вирушайте за чорницею в хвойні ліси. Та ще більше при лісових галявинах і вирубках вражають малинники, всіяні супліддями запашних соковитих кістянок. Заготовляти їх треба тільки в суху погоду. Терпко пахнуть чорні ґрона смородини. Ними ласують рябчики, глухарі, тетеруки, куниці, лисиці, ведмеді.

Про користь лісових ягід і їхні цілющі властивості для людського організму не доводиться говорити, вони – загальновідомі. Досліди показали, що крім ряду корисних властивостей, чорниці мають у собі речовини, які сприятливо впливають на гостроту зору.

Розпочинається захоплююче тихе полювання за надзвичайно смачним «рослинним м'ясом» – літніми грибами. Коли пройдуть дощі й над лісом зависає туман, – правдива ознака того, що грибний урожай щедрий.

У липні всі види риб уже віднерестилися. Погода, зазвичай, встановлюється сприятлива для риболовлі й відпочинку і, головне, стійка.

Цієї пори можна ловити будь-якою дозволеною літньою снастю. Та особливо бажаний липень для шанувальників поплавчанки, коли на тихій воді ранковими й вечірніми зорями видно найменший порух поплавка.

Теплі ночі ще короткі, й їх звабливо провести на березі річки, біля багаття. Якщо хмиз вологий, то досить посипати його сіллю – і дрова горітимуть на славу.

У липні сонце звертає на зиму, а літо – на спеку. Тремтить гаряче повітря, ніжаться на сонці квіти, приспані бджолино-джмелиною симфонією і власними фітонцидами. Духмяний запах вабить, чарує, збагачує цілющими властивостями повітря. Отже, радісних і приємних, корисних і повчальних зустрічей із рідною природою!

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

Тепло буде вдень, якщо вранці туман стелиться по воді, бджоли сидять на стінках вуликів, а коли латаття ледь-ледь піднімається над водою – по обіді дощитиме. Ранкова трава в низинах суха – наступної ночі буде дощ.

До пізньої ночі сюрчать коники, кажани довго літають після заходу сонця, павук снує нову павутину – буде завтра ясно й тепло.

Хвиля б'є проти течії, ворона злітає під хмари, шумить ліс без вітру, темнішає сонячне проміння, з'являється низька веселка, корови сильно напасаються в передвечір'ї – до близької негоди.

Глухий грім – до тихого дощу, дзвінкий – до зливи, безперервний – попередження про град. Про градобій свідчать великі темні хмари, які рухаються під час грози з шумом, а також коли між ними трапляються білі.

Коли багато горіхів і мало грибів, – бути зимі сніжною й суворою.

7 липня (Івана): сильна роса – на врожай огірків; дощить – до неврожаю; гроза – малий урожай горіхів, до того ж вони будуть порожніми.

10 (Самсона): дощить – до бабиного літа буде мокро.

12 липня (Петра): спека – на теплу осінь, дощитиме – сінокіс буде мокрим, після Петра замовкають соловейко і зозуля.

20 (Хоми і Євдокії): якщо дощ, то надовго.

21 (Прокопа): якщо дощ, то хліб у копах може прорости.

26 (Гаврила): сильна злива з грозою – до дощової осені.

Подав професор ***Ярослав ГЛАДУН***

ІМЕНОСЛОВ

ТАЄМНИЦІ ІМЕНІ

ЙОСИП

Серед людських наймень є чимало таких, що в їхній основі лежить якийсь давній вислів чи частина того вислову. До цих наймень можна віднести й чоловіче ім'я *Йосип* та всі похідні від нього.

Родовід найменння тягнеться з сивої юдейської давнини і... з біблійної розповіді. У ній – вельми сумна історія однієї веселої матрони Рахилі, котра довго не могла стати матір'ю. На слушні докори свого чоловіка ця оптимістка завжди відповідала своєрідним прислів'ям, що складалося зі слів: *Єго (Єгова,* Всевишній) та *ясеф* (дасть, додасть), тобто: Єгова, мовляв, дасть нам колись дитя. І коли Рахиль, розповідається далі, стала нарешті матір'ю, то нібито саме цю, уже звичну для неї фразу й перетворила в ім'я новонародженого: *Іосаф, Йосаф.*

Ім'я те згодом (широко, правда, аж у XVIII сторіччі) прижилося на всіх континентах, у багатьох народів і має тепер безліч видозмін: *Йосип, Осип, Іосіф, Язеп, Юзеф, Джозеф, Жозе, Хосе, Джузеппе (Беппо), Юсуф* тощо. У деяких країнах, наприклад, у Польщі та Франції, цим ім'ям називають і жінок: *Юзефіна, Юзефа, Джозефін.*

Прізвищ від цього імені – сила-силенна: *Йосипенко, Йосипчук, Осипенко, Осипчук, Юсипець* (від *Юсип), Осипов, Юзефич* та *Юзефович* (від *Юзеф), Йосифеску, Джосефсон* та ін.

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

ЛИПЕНЬ

1 ЛИПНЯ

День архітектури України. Всесвітній день архітектури.

115 років від дня народження **Івана Белея** (1899–1970), громадсько-політичного діяча, лікаря, уродженця с-ща Войнилів Калуського району.

2 ЛИПНЯ

80 років від дня народження **Володимира Бака,** танцюриста і хореографа, заслуженого артиста України, уродженця м. Калуш.

6 ЛИПНЯ

110 років від дня народження **Степана Ленкавського** (1904–1977), відомого діяча ОУН, автора «Декалога українського націоналіста», уродженця с. Угорники тепер Івано-Франківської міськради.

7 ЛИПНЯ

Різдво св. Йоана Хрестителя (свято Івана Купала).

110 років від дня народження **Михайла Мороза** (1904–1991), художника, який деякий час працював у с. Космач Косівського району, створив чимало картин на гуцульську тематику.

9 ЛИПНЯ

70 років від дня народження **Романа Козія,** архітектора, керівника забудови нової частини м. Долина, лауреата премії ім. І. Вагилевича.

11 ЛИПНЯ

70 років з часу **заснування Української Головної Визвольної Ради (УГВР),** політичного проводу УПА.

45 років від дня народження **Олега Гуцуляка,** поета, прозаїка, есеїста, автора поетичних збірок «Поет і Тіамат», «Адепт», «Повстання скіфів», «Птахи та лілії», дослідження «Пошук заповітного царства», який живе і працює в Івано-Франківську.

12 ЛИПНЯ

Верховних апостолів Петра і Павла.

65 років від дня народження **Василя Лесіва,** журналіста, письменника, члена НСПУ, лауреата обласної премії імені Василя Стефаника, уродженця с. Колінці Тлумацького району.

14 ЛИПНЯ

55 років від дня народження **Миколи Савчука,** заслуженого артиста України, журналіста, поета, гумориста, збирача фольклору, лауреата Міжнародної премії ім. Петра Сагайдачного, уродженця с. Великий Ключів Коломийського району.

25 років з часу **проведення в Івано-Франківську** офіційно дозволеного **мітинґу,** на якому учасники висловили протест існуючому режиму.

16 ЛИПНЯ

Річниця ухвалення Верховною Радою Декларації про **державний суверенітет України** (1990).

18–22 ЛИПНЯ

70 років з часу **битви під Бродами,** в якій Червона армія розбила Дивізію СС «Галичина».

Підготував ***Петро АРСЕНИЧ***

(Далі буде)

Усміхніться

Чоловік заходить в Одесі в магазин сувенірів. Бачить маленьку бронзову фігурку кішки. На ціннику написано: «кішка – 100 гривень, її історія – 10 000 гривень».

– Я можу купити кішку без історії? – запитує він.

– Звісно, – відповідає продавець, – але за історією Ви все-одно повернетесь.

Чоловік купує маленьку бронзову кішку і йде містом. Раптом він помічає, що слідом за ним спочатку йде одна кішка, потім інша, потім ще і ще... За півгодини за ним уже йдуть тисячі кішок. Чоловік у паніці втікає. Кішки не відстають, біжать за ним. Тоді він розмахується і кидає маленьку бронзову фігурку кішки в море. Всі кішки, які досі бігли за чоловіком, вмить стрибають у воду слідом за статуеткою і тонуть.

Чоловік іде назад, у той же магазин сувенірів.

– Я ж Вас попереджав, що Ви повернетеся за історією, – говорить йому продавець.

– До біса історію! – відповідає чоловік. – У Вас є маленький бронзовий сепаратист?